

RAPPORT

SEK®

– Samhällesekonomisk kalkyl

NyföretagarCentrum

- Utlandsfödda utanför EU och nyföretagare**
- högst 5 år i Sverige**

April 2021

Sammanfattning

På uppdrag av NyföretagarCentrum Sverige (NYFC) har en samhällsekonomisk beräkning med metodiken SEK® (Samhällsekonomisk Kalkyl) som verktyg utförts. Uppdragets utgångspunkter har varit att beräkna de samhällsvärden som skapas under en 2 årig period – 2019 till 2020 vid nyföretagarrådgivning och start av företag för utlandsfödda utanför EU anlända 2015 eller senare. Särskilt fokus har också varit kvinnors företagande. Tidigare beräkningar (SEK®) omfattande hela NYFCs verksamhet har genomförts för åren 2010 – 2012 samt åren 2015-2017. Dessa visade på att betydande samhällsekonomiska värden skapades av de företag och verksamheter som nyföretagandet tillför samhället.

Beräkningarna för den avgränsade målgruppen i denna rapport baseras på statistik och de utvärderingsdata som framför allt registreras vid rådgivning och som följs upp via årliga NKI utvärderingar. Statistiken är mycket detaljerad och omfattar rådgivning i 224 kommuner/orter av personer med ambitioner att starta verksamheter i någon företagsform.

Våra beräkningar visar:

904 miljoner kr

bidrar de företag med till samhället som startats och utvecklats under 2019-2020 av utlandsfödda utanför EU och med högst 5 års vistelse i Sverige

....varav kvinnorna i denna målgrupp under samma period tillför ett samhällsvärde omfattande

402 miljoner kr

Samhällsekonomisk Kalkyl - SEK®

En sammanfattning av beräkningarna av nyföretagandets samhällsekonomiska effekter 2019-2020 vid rådgivning och start av företag via NyföretagarCentrum i Sverige för gruppen utlandsfödda utanför EU anlända efter 2015 visar:

- NyföretagarCentrum täcker idag 224 kommuner i Sverige och ger rådgivning om nyföretagande till totalt 15-17 000 personer årligen. Mellan **6-9 000** företag startas årligen i anslutning till rådgivningen under åren 2019-2020.
- I beräkningarna har hänsyn tagits till:
  - Startade företags överlevnad
  - Branschfördelning
  - Lönenivåer/löneutveckling
  - Utveckling av antalet anställda
  - Genomsnittliga skattesatser, grundavdrag, jobbskatteavdrag
- Den målgrupp som analysen omfattar utgörs av:
  - - utlandsfödda utanför EU
  - - Max 5 år i Sverige
  - - I rådgivningen hos NYFC 2019 eller 2020
  - - Startat företag 2019 eller 2020
- Under perioden har Coronapandemin med stor sannolikhet påverkat företagen och deras utveckling inom flera branscher där några varit mer utsatta än andra. Detta har inte föranlett några ändrade beräkningar men sannolikt påverkas valet av branscher.
- Målgruppen genererar totalt **drygt 4053 direkta årsarbeten** i de drygt 898 företagsstarter som startat under 2års perioden.
- **Drygt 904 miljoner kronor (904.655.000 Skr)** är samhällsvärdet av de nya företagens direkta och indirekta årsarbeten, för kommuner, landsting/region och stat i form av inbetalda skatter, arbetsgivaravgifter, moms och indirekta skatter på konsumtion.
- För samhället som helhet finns det i flera fall också en alternativ-kostnad, i första hand för staten och i andra hand kommunerna, i form av arbetslöshetsersättning och/eller försörjningsstöd för de personer som inte har annan försörjning.
- Många (27-38%) företagare har någon form av anställning innan start av företag. Genom dessa anställningar har samhället intäkter som i samband med företagsstart kan komma att minska eller öka (*behålla anställning och starta företag*). Vi har inte inkluderat denna eventuella förändring av samhällsintäkter i beräkningarna.

- De **904 miljoner** som genereras under 2-årsperioden fördelas på:

	Totalt
- Kommunal nivå	212 Mkr
- För Landstinget/Regionen	117 Mkr
- För Staten	575 Mkr

- Statens andel av samhällsintäkterna under perioden motsvarar drygt **64%** av totalvärdet.

I tidigare rapport 2015-2017 kunde vi se följande värden för motsvarande grupp:

- *En särberäkning av hela gruppen utlandsfödda inom och utanför EU (inkl. nyanlända) visade för perioden på ett samhällsekonomiskt värde på **drygt 3 miljarder** under perioden, varav gruppen **nyanlända då omfattade 250 Mkr.***
- *Av hela gruppen utlandsfödda inom och utanför EU (inkl. nyanlända) genererar företag startade av **kvinnor ca 1,2 miljarder** under perioden.*
- *Totalt **omkring 82 000 helårsarbeten** (direkta och indirekta jobb) tillförs av den samlade gruppen utlandsfödda till samhället under den då beräknade 3-årsperioden.*

Inledning

NyföretagarCentrum Sverige har definierat uppdraget att genomföra en samhällsekonomisk beräkning med SEK®-modellen genom insamling och värdering av indata avseende en tydligt avgränsad målgrupp – Utlandsfödda utanför EU som varit i Sverige i högst 5 år och valt att efter rådgivning bli nyföretagare. Underlag i form av indata med tillhörande statistik bygger på omfattande underlag om nyföretagare och nyföretagandet samt offentlig statistik och offentliga rapporter avseende nyföretagande. Keizett AB, som genomfört uppdraget, tillämpar på licensavtal från IUC Sverige AB kalkylmetoden Samhällsekonomisk kalkyl, SEK®.

Kalkylen är ett totalekonomiskt underlag som bygger på beräkningar av vilka ekonomiska värden som genereras till samhällets olika sektorer - kommuner, regioner och staten, med de nationellt genomsnittliga beskattningsnivåerna som är aktuella för 2019 och 2020.

Beräkningsdata - ingångsdata

Flertalet av de underlag, i form av rapporter, enkäter, utvärderingar, analyser samt intern statistik där drygt 90-talet lokala verksamheter ingått är hämtade från de aktuella åren samtidigt som några offentliga analyser hänför sig till tidigare år.

Använda underlag med ingångsdata:

- NKI 2019 Nationellt
Där finns svar från 2271 tillfrågade som varit i kontakt med rådgivningen vid NyföretagarCentrum.
- NKI 2020 Nationellt
I den nationella kundindexmätningen har 2613 personer som fått rådgivning via NyföretagarCentrum svarat på frågor om företagsform, omsättning, antal anställda mm.
- Utdrag ur NKI 2020 – utländsk bakgrund
- Verksamhetsberättelser för åren 2019, 2020
Sammanställning i offentlig verksamhetsberättelse av Stiftelsen Svenska Jobs and Society, med både samlad statistik och beskrivning av verksamheter och program.
- Totalrapporter – Statistisk översiktsrapport 2019, 2020
Rapport med sammanställda årsdata för hela den nationella verksamheten med uppdelningar i olika företagsformer och grupperingar.
- Tillväxtanalys Working paper/PM 2012:14
Den statliga myndigheten Tillväxtanalys har som en del av ett samlat uppdrag att utvärdera statligt finansierad företagsrådgivning genomfört en sådan kring NyföretagarCentrum. Studien berör företag som startats 2007 och 2008.
- Internt material - statistik
Uppföljningsunderlag omfattande all verksamhet vid vart och ett av de NyföretagarCentrum som finns i Sverige. Sammanställningen omfattar detaljerad statistik för åren 2019-2020.
- Internt material – sammanställningar och presentationer
Sammanställning av medelvärden, rapporter och presentationer inom NyföretagarCentrum.
- SCB statistik och annan offentlig statistik
Inhämtat statistiskt material om branscher, etablering och index aktuella för åren 2019-2020. Annan offentlig statistik är exempelvis branschens omsättning, lönenivåer i olika yrken mm.

De ekonomiska redovisade värdena är uppdelade på de tre beskattnings- och avgiftsnivåerna som gäller i Sverige – kommunal, regional och statlig. I dessa beräkningar har samtliga nivåer för beskattning och arbetsgivaravgifter satts till den genomsnittliga nivån i Sverige 2020.

I bilagan finns en kortfattad beskrivning som förklarar de värden som beräkningarna består av, samt hur de i ett antal beräkningssteg leder fram till den summerade samhällsekonomiska kalkylens slutsatser.

Utgångspunkter för beräkningarna

Utgångspunkten för beräkningarna bygger på uppgifter hämtade ur det redovisade indata material och det offentliga material som funnits att tillgå. Vi har koncentrerat oss på de personer i målgruppen som varit i kontakt med NyföretagarCentrum i avsikt att starta ett företag, få råd inför starten eller få råd när de redan har startat ett företag. Den del av målgruppen som omfattas av beräkningarna är de som via rådgivning gått vidare och startat ett företag eller vidareutvecklat ett nystartat företag.

Av naturliga skäl inryms i ett så omfattande material med många berörda individer både utrymme för värderingar, schabloner och medelvärden som innebär osäkerheter. För att i möjligaste mån minimera osäkerheterna har vi valt att i beräkningarna välja det vi skulle kunna kalla ”det försiktiga alternativet”. Det innebär att vi valt de lägre nivåerna när det funnits olika uppgifter i materialen, frånräknat bidrag och andra statliga ersättningar där dessa varit kända samt tagit hänsyn till relevanta skatteeffekter där det varit möjligt, exempelvis jobbskatteavdragen.

Vi har i beräkningarna **inte** tagit med att det bland alla de nystartade företagen finns några som vuxit kraftigt och därmed även sannolikt även betalar bolagsskatt (statlig skatt).

Vi har **inte** tagit hänsyn till de samhällskostnader som finns via olika offentliga bidrag och **inte** heller tagit hänsyn till den förändring av samhällsintäkten som uppstår när en person går från en anställning till eget företagande.

Utvalda utgångspunkter för målgruppen som använts i beräkningar anges nedan med en kort förklaring:

- Omfattar de **företag som startats** / redan var startade av personer med utländsk bakgrund utanför EU med högst 5 års vistelse i Sverige kopplat till rådgivning vid NyföretagarCentrum under åren 2019 – 2020.
- Vi har beräknat **överlevnadsgraden** för företagen till 92,5% per år
- Medelantalet **helårsarbeten** i företagen inklusive ägaren har med utgångspunkt i de gjorda undersökningarna (Barbro Widerstedt, Tillväxtanalys, 2012 och Synovate Temos rapport 2007) visat på en nivå motsvarande - År 1: 1,0; År 2: 1,3 och År 3: 1,6. I de indexrapporter som berör gruppen utlandsfödda uppgår numerären helårsarbeten till år 1: 1,89, år 2: 2,68 – dvs. fler anställda per nytt företag för målgruppen än tidigare referensunderlag vid totalberäkningar.
- Företagen är etablerade i många olika **branscher**, vilket medför olika grad av indirekta sysselsatta (olika multiplikatorvärden). Vi har valt att vikta de 23 representerade branscherna till ett **vägt multiplikatorvärde** baserat på volymen företag per bransch. Det viktade värdet är 1.37, dvs. varje anställd genererar i sin tur ytterligare 0,37 årsarbeten i samhället.

- **Årslönenivåer** har baserats på en indexuppräknings utifrån studier som Tillväxtanalys gjort i sin utvärdering och de svar som tillfrågade givit i undersökningarna. Lönenivåer för åren 1 och 2 har därefter fastlagts. Därefter har nu gällande jobbskatteavdrag räknats fram eftersom det reducerar skatten för individen men inte utrymmet för konsumtion och arbetsgivaravgifter. De vägda årslöneberäkningarna har indexerats för 2019 och för 2020 års nivåer baserat på SCB's löneindex.
- **Skattesatser** och **arbetsgivaravgifter** för 2019/2020 har använts. På samma sätt har **jobbskatteavdraget** för 2019/2020 tillämpats för de studerade åren.
- För de **indirekta jobben** har rikssnittet, enligt SCB, av ett privat heltidsarbete för kollektivanställda i Sverige 2019 respektive 2020 använts då dessa tjänster i huvudsak köps av etablerade verksamheter. Även för denna grupp har jobbskatteavdrag beräknats och tagits hänsyn till i kalkylen.
- I beräkningen av **antalet personer** som omfattas per år i målgruppen har beräkningsbasen utgått från den procentuella andelen som filtrerats fram i de årliga NKI underökningarna omfattande mer än 2000 svarande varje år. Gruppen har sedan proportionellt räknats om relativt det totala antalet nystartade verksamheter per år. Numerären har därefter räknats upp med 7,5% då bortfallsanalyser visat att den valda målgruppen är underrepresenterad med mellan 5-15% av den totala gruppen svarande.

Resultat av SEK-beräkningar

Resultaten som presenteras i rapportens tabeller bygger på en total sammanställning av alla de direkt, indirekt sysselsatta i företagen under 2019-2020 inklusive deras konsumtion.

Multiplikatorer

Varje yrkeskategori/bransch genererar alltid ytterligare sysselsättning genom behoven av tjänster, produkter, service mm. Dessa sk. multiplikatorer har sammanvägts utifrån de totalt 23 olika branscher som nyföretagande klassificeras i. Genomgående är det relativt låga multiplikatorer då huvuddelen av de verksamheter som startar i nyföretagarform av målgruppen sker inom sektorerna (i nämnd ordning) restaurang/café, design/inredning, handel eller vård/omsorg. En mycket ringa del sker inom tillverkning, anläggning eller liknande branscher där multiplikatorerna är högre.

Lönenivåer

Vi har i beräkningarna granskat de svar som personer i målgruppen givit vid uppföljningsenkäter från NYFC. Dessa har sedan jämförts med de mycket låga nivåer som tagits fram utifrån utvärderingen som tidigare (2012) Tillväxtanalys utfört. Uppdaterade beräkningar från ex. Tillväxtanalys saknas varför vi i våra valt att indexuppräknat dessa lönenivåer. För år 1 innebär det en genomsnittlig lönenivå 2019 på 95.750:- och för 2020 98.538:- för företagaren i beräkningarna. För en ev. anställd har motsvarande 75% av dessa löner beräknats, vilket ger 71.813:- respektive 73.904:-. Nivåerna ökar sedan för att år 2 hamna på ett genomsnitt om 225.568:- för företagaren och 169.176:- för anställd för ett helårsarbete.

Dessa nivåer innebär en mycket försiktig beräkning av samhällsvärden då det är svårt att kunna leva på de beräknade nivåerna utan att också ha andra inkomster. För de indirekta jobb som sker, dvs. de som uppstår i anslutning till de direkta jobben i de nya företagen har vi valt att använda inkomsten enligt rikssnitt för privata kollektivanställda med heltidsarbete i Sverige 2020 enligt SCBs statistik som är 29.870:- per månad.

För samtliga använda lönenivåer har jobbskatteavdraget, för 2020 års regelverk hos Skatteverket, räknats fram och inkluderats i vår samhällsekonomiska beräkning, vilket leder till en minskad beskattning, men samtidigt ett ökat konsumtionsutrymme när avdragets värde återläggs för beräkning av konsumtion. Konsumtionen skapar både intäkter i form av moms till staten, men också intäkter i successivt avtagande andel i ytterligare branscher som i sin tur innebär jobb och skattebetalningar till samhället.

Branscher för nyföretagande

Vi har i beräkningarna tagit hänsyn till följande 23 branschområden inom vilka nyföretagande kopplat till rådgivningen vid NyföretagarCentrum sker:

Tabell 1. Branschområden

Branschområde	%-andel		
Marknadsföring/Information	1,6	Hälsa/sjukvård	3,2
Media/förlag	3,2	Reparation/installation	0
Kultur/event/fritid	1,6	Handel/Butik	9,5
Bygg/ROT/Fastigh	3,2	Design/inredning	9,5
Hantverk	0	Hår/skönhetsvård	4,8
Restaurang/Café	14,3	Personal/HR	0
Turism/hotell	0	Utbildning/forskning	4,7
IT/data	0	E-handel	9,5
Juridik/ekonomi	0	Jordbruk/skogsbruk	1,6
Konsult/Tjänsteföretag	3,2	Tillverkning ind.	4,8
Hushåll/Service	1,6	Transport/logistik	4,7
		Teknikkonsult	4,7
		Annat	14,3

Årsarbeten

I tabellen nedan visas underlaget av det antalet direkta helårsarbeten som genereras i nystartade företag efter eller i anslutning till rådgivningen. Siffrorna anger det antal årsarbeten som genereras i företagen efter att hänsyn tagits till att ett antal företag avvecklas/blir vilande samt att antalet sysselsatta ökar i de som stabiliserats och/eller expanderar.

I summakolumnen visas det ackumulerade antalet direkta årsarbeten där företag som startade år 2019 och 2020 beräknas sysselsätta totalt 4687 helårsarbeten år 2020.

Tabell 2. Direkta årsarbeten i nystartade företag NyföretagarCentrum

År	2019	2020	SUMMA
		1361	1361
	1236	1456	2692
			4053
Andelen direkta årsarbeten - kvinnor			1805

Tabell 2. Direkta årsarbeten genom nystartade företag av nyanlända NyföretagarCentrum åren 2019-2020

SEK® beräkningar - totalt

Det totala samhällsekonomiska värdet av den sysselsättning som genereras i de företag som efter rådgivning startas eller som var startade före rådgivning, men därefter har utvecklat sin verksamhet framgår i tabellen 3 nedan.

Tabell 3. **Totalberäkning SEK®**

Totalberäkning för målgruppen inom NyföretagarCentrum 2019 -2020 (2 år)		
	Summa (miljoner kr)	Uträknat belopp
Kommuner (skatt)*	212 Mkr	212 130 731 kr
Landsting /Regioner (skatt)*	117 Mkr	116 987 867 kr
Staten, varav:	575 Mkr	575 536 972 kr
SUMMA intäkter samhället	904 Mkr	904 655 570 kr

* Skattesats i genomsnittskommunen /- landstinget i Sverige utgör beräkningsgrund

I tabellen 4 nedan framgår de totala volymerna av sysselsättning – den direkta, den indirekta och den i NyföretagarCentrums verksamhet. I tabell 2 framgår de årliga volymerna av gruppen direkt heltidssysselsatta i de nystartade företagen.

Tabell 4. **Sysselsättning** i direkt och indirekt arbete

Område	Direkt sysselsättning	Indirekt sysselsättning	Summa årsarbeten
Heltidssysselsättning i nystartföretag 2019 med fortsatt verksamhet 2020	2692	996	3688
Heltidssysselsättning i nystartföretag 2020	1361	504	1865
SUMMA	4053	1500	5553
..varav kvinnor totalt	1805	668*	2473

* Vi har antagit att andelen indirekt sysselsättning för kvinnor är proportionell till antalet direkt sysselsatta kvinnor.

SEK® beräkningar – Utlandsfödda utanför EU med högst 5 år i Sverige fördelat på män och kvinnors nyföretagande

I det tidigare redovisade tabellerna – 2 - 4 – framgår det hur de totala värdena för rådgivning som leder till företagande skapar samhällsekonomiska värden och genererar sysselsättning. En fördelning av de samhällsekonomiska värdena baserat på de direkta och indirekta sysselsättningseffekterna visas i tabell 5 för män respektive kvinnor under de båda åren 2019 och 2020.

Tabell 5. **Målgruppsberäkning** SEK®, fördelat för män och kvinnor

Uppdelning av målgruppsberäkning avseende 2019 - 2020 (2 år) – Summavärde i Mkr			
Mkr	Utlandsfödda utanför EU, max 5 år i Sverige - MÄN	Utlandsfödda utanför EU, max 5 år i Sverige - KVINNOR*	Summa hela målgruppen Uppdelat i beskattningsområden
Kommuner	117	95	212
Landsting /Regioner	65	52	117
Staten	318	257	575
SUMMA målgrupps intäkter	500	404	904

* Värdet av andelen indirekt sysselsättning för kvinnor har antagits vara proportionell till antalet direkt sysselsatta kvinnor.

Analyser och slutsatser

Den SEK® som genomförts lyfter fram en smal målgrupp utifrån hela den rådgivningsverksamhet som finns uppbyggd inom NyföretagarCentrum i hela landet. Resultaten av den definierade tidsperioden 2019 - 2020 ger oss aktuella och i dagsläget relevanta ekonomiska värden av det nyföretagande som gruppen tillsammans skapar. Samtidigt är det viktigt att förstå många av övriga påverkande faktorer som bidrar till nyföretagande och utveckling i och av dessa företag. I det följande har vi utifrån den stora mängden indata sammanställt ett antal av dessa faktorer för att komplettera de kvantitativa beräkningarna.

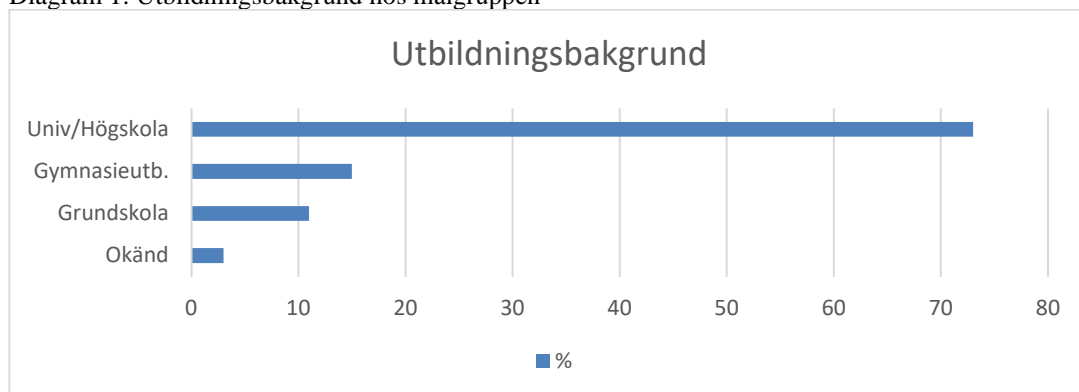
Schablonvärde / årsarbete

Med de beräknade värdena för målgrupp kan man schablonmässigt kunna säga att det totalt per årsarbetstillfälle under de 2 åren genererar ett genomsnittsvärde till samhällsekonomin på 169.913 kr - dvs. 904.655.570 miljoner kronor fördelat på drygt 5553 direkt och indirekta arbetstillfällen.

Utbildningsnivå

Vi kan se att i en målgrupp med utlandsfödda utanför EU och med högst 5 års vistelsetid i Sverige har gruppen som helhet en god utbildningsbakgrund:

Diagram 1. Utbildningsbakgrund hos målgruppen

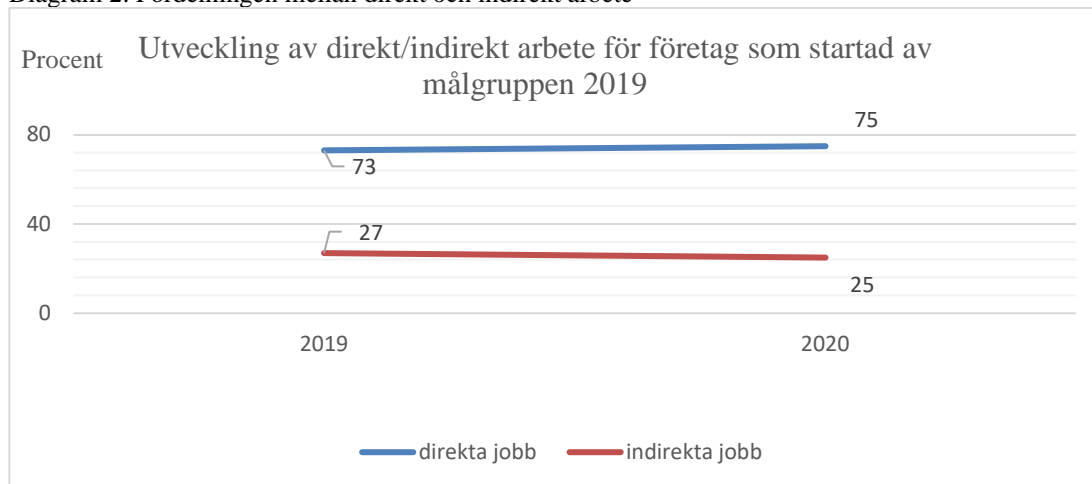
En slutsats kan vara att det inom målgruppen finns goda möjligheter att fortsätta att utveckla sina företag med bas i de underliggande utbildningarna som nyföretagarna besitter. Konjunkturer, bransch, affärsnätverk mm. är naturligtvis också av stor betydelse men också något som just NYFC genom sin rådgivning kan bidra med för en gynnsam utveckling av de nya företagen.

Fördelning direkta / indirekta jobb

Fördelningen av de samhällsekonomiska värdena mellan de direkta och de indirekta jobben under de 2 åren visar på jämn fördelning hos de nystartade företagen. Fördelningen 75/25 är för de studerade åren oförändrad vilket delvis kan förklaras med att de startade företagen har en relativt låg multiplikator

(dvs. nyttjar inte så stor andel indirekta jobb) samtidigt som de som startar företagen tenderar att anställa fler jämfört med den totala nyföretagargruppen (enligt tidigare SEK®-beräkningar).

Diagram 2. Fördelningen mellan direkt och indirekt arbete

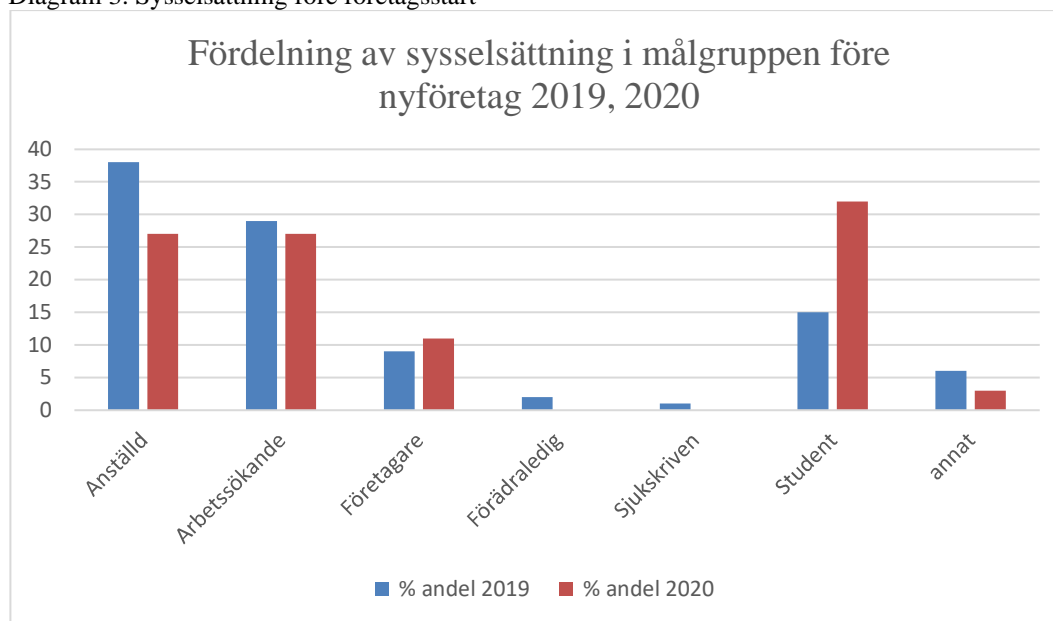
Samlade värden och möjligheter

- Värdet av de inbetalningar som sker till samhället är betydande. Siffran 904 Miljoner kronor anger värdet under 2 år varav företag som startades år 1 även år 2 tillför både fler anställda även om avveckling/vilande företag samtidigt reducerar antalet något. I den mån NYFC i sin rådgivning kan bidra till att goda affärsverksamheter kan utvecklas skapas bara inom denna målgrupp årliga samhällsintäkter motsvarande 250-350 Mkr årliga genom nystarter.
- Den absolut största delen av samhällsintäkterna genereras till staten – **ca 64% av totalvärdet** återförs dit, medan kommuner och landsting/region tillförs resterande 36%.
- Målgruppens ambitioner och förmågor till nyföretagande inom alla berörda branscher visar i beräkningarna att de genererar totalt **drygt 5500 helårsarbeten** (direkta + indirekta) under de 2 åren.
- Även insatser från rådgivare, administration inom NYFC tillför ytterligare årsarbeten som beräknas genererar drygt **30 helårsarbeten** under de 2 beräkningsåren.

Särskilt viktigt kan vara att fånga bilden av hur många av dessa personer som kommer från någon form av bidrag eller stödsystem och helt eller delvis övergår i egen försörjning via sitt nyföretagande. I uppdraget har denna beräkning inte ingått. Vi kan däremot konstatera att det från NKI enkäterna framgår att andelen som i någon form har stöd från samhället är betydande. I diagram 3 återges fördelningen i

svaren på frågan om vad personerna gjorde innan de nystartade sitt företag:

Diagram 3. Sysselsättning före företagsstart

Bilden i diagram 3 illustrerar fler kompletterande faktorer som berör möjligheten till samhällsekonomiska värden som förstärkning och/eller utbyte men andra sysselsättningar i samhället.

- Anställd i någon form innehåller allt från att personer slutar sin anställning och lämnar en möjlighet för andra arbetsökande, till att personen upprätthåller både anställning och nyföretagande och därmed adderar ytterligare samhällsvärde. Anställning kan också kombineras med deltidsformer. Anställda som startar ett nytt företag adderar i någon form av mervärde till samhället.
- Arbetsökande och Studenter som utgör mellan 44 och 58 % under de båda åren tillför samhället värden samtidigt som de, främst de arbetsökande, avlastar stat eller kommun direkta samhällskostnader. Dessa värden är inte försumbara, även om personer som uppbär A-kassa, försörjningsstöd, studiebidrag i vissa delar betalar skatter, men framförallt konsumerar, dock i starkt begränsad omfattning då deras utrymme är litet.

Värdering av beräkningarna

Som tidigare nämnts har försiktighet tillämpats i beräkningarna då volymen personer, besök, nya företag, branscher, löner och skatter snabbt ackumuleras till stora värden när större gruppen omfattas i en verksamhet som NyföretagarCentrum bedriver.

Samtliga indata är hämtade från utredningar, statistik och analyser som genomförts genom / vid NyföretagarCentrum (se avsnittet Beräkningsunderlag – ingångsdata).

Samtliga ingångsdata har granskats och värderas utifrån de olika källorna, för att därefter sammanställas till indata som ligger till grund för beräkningarna för hela målgruppen. I de delar där det funnits någon form av osäkerhet i indata, exempelvis där den valda målgruppen varit relativt liten har endera jämförelser med tidigare data tagits fram eller så har alltid de mer försiktiga värdena nyttjats för att inte överskatta de totala värdena. Samtidigt har avstämningar skett med företrädare för NYFC, för att verifiera kompletterande indatauppgifter så att beräkningarna inte heller ska baseras på underskattade värden.

Sysselsättningsgrad, Överlevnadsförmåga och lönenivåer

I beräkningarna av de samhällsekonomiska värdena har vi kunnat konstatera att av de nystartade företagen överlever inte (avvecklas/blir vilande) alla de närmaste kommande året. Vi har därför i beräkningarna reducerat antalet företag som startade 2019 med 7,5 % till 2020 (baserat på de tillgängliga och försiktiga statistikunderlagen). Samtidigt har det i utredningarna visa sig att antalet anställda (inkl. ägaren) och lönenivåerna successivt ökar under motsvarande 2 årsperiod. Detta har vi tagit hänsyn till i kalkylen. Sysselsättningsgraden ökar från 1,86 till 2,68 i genomsnitt och lönenivån för helårsarbete från 96 kkr till 225 kkr. Fortfarande efter 2 år är lönenivån avsevärt lägre än helårsmedellön som motsvarar ca 358 kkr för privat kollektivområdet. Spridningen i målgruppen avseende inkomster är relativt stor vilket med stor sannolikhet beror på bransch och affärsmodell, särskilt då effekterna av pandemin under 2020 drastiskt påverkat vissa branscher mycket negativt medan andra påverkats positivt.

Målgruppen utlandsfödda utanför EU och nyanlända (max 5 år i Sverige)

Målgruppen är särskilt angelägen då de uppvisar en markant högre andel arbetslösa och studerande jämfört med sverigefödda medborgare. Att målgruppen verkligen nås i aktiv rådgivning och att detta i flera fall leder till att företag startas har sannolikt större betydelse än det beräknade samhällsekonomiska värdet. Intressant är att notera den goda utbildningsnivån hos de som deltagit i rådgivning och att gruppen när de startat sina företag

tenderar att anställa fler än för den totala gruppen nyföretagare. I och med att många dessutom genom sitt företagande går från arbetslöshet eller studier som innebär bidrag eller stöd i olika former, tillförs samhället en uppväxling av de samhällsekonomiska värdena genom reducerade direkta kostnader.

Andelen kvinnor i målgruppen som via NYFC väljer att starta företag utgör i genomsnitt 44,7 % av gruppen under 2019 och 2020.

Andra skatter och insatsvaror

Utöver de beräknade skatterna och avgifterna som är kopplade till direkt och indirekt sysselsättning samt till konsumtion finns bolagsskatt, skatter på bokslutsdispositioner, kapitalskatter, fastighetsskatter och punktskatter. Alla dessa förekommer i de någon form i de verksamheter som växer i storlek under den studerade perioden som vi använts som beräkningsgrund. Vi har inte inkluderat några sådana skattesatser (som i huvudsak är statliga) i kalkylen vilket innebär ytterligare försiktighet i beräkningarna.

Inom ramen för konsumtion föreligger även en konsumtion av importvaror. Detta medför export av samhällsintäkter, men kan också innebära att det i importvarorna finns varor tillverkade i Sverige som reellt innebär sysselsättning och därmed samhällsintäkter. Detta har inte varit möjligt att beräkna då indatauppgifter saknas.

Nettomoms hos de privata företagen är inte inkluderad då huvuddelen av företagen har en mycket låg eller låg omsättning där ev. nettomoms är mycket begränsad.

Arbetslöshet

De samhällsekonomiska effekter för en minskad arbetslöshet som i många fall kan vara alternativet vid nyföretagande har vi valt att inte inkludera i våra beräkningar. Siffran kräver ingående data för varje berörd individ i den volym sysselsatta som omfattas, samtidigt som flera personer kan ha/har annan sysselsättning parallellt med nystartande av ett företag (därmed inte helt arbetslös).

2021-04-13 IUC Sverige AB

Martin Hedman
Keizett AB

Lars Svensson
Keizett AB

Bilaga 1   Underlag för beräkningar
Bilaga 2   Begrepp

Bilaga 1

Underlag för beräkningarnaI beräkningarna inkluderas:

- Alla utlandsfödda personer som i anslutning till rådgivning hos NyföretagarCentrum någonstans i Sverige under 2019 - 2020 startat eller fortsatt driva sitt nystartade företag.
- Överlevnadsreduktion på 7,5% av de nystartade företagen som inte överlever år 1
- Att antalet anställda, inkl. ägaren utgör i snitt 1,86 personer år 1 och 2,68 personer år 2
- Ersättningsnivåer år 1, respektive 2 är framräknade via skattedeclarationer (underlag Tillväxtanalys) och svar i undersökningar. Indexuppräknat till 2020
- Medellön för privata kollektivanställda i Sverige 2020 för de indirekta arbetsuppgifter som utförs
- Viktade multiplikatorer för de 23 branschområden som registreringen av nyföretagande sker på idag
- Omräkning av effekterna av jobbskatteavdragen för de olika inkomstgrupperna enligt 2020 års skatteregler
- Konsumtionseffekten baserat på den nettoinkomstnivå som kvarstår
- Skatte och avgiftssatser gällande år 2020
- Kommunal- och landstingsskatt baserad på genomsnittet i Sverige för 2020.
- Statlig skatt i de fall lönenivåerna överskrider de taxeringsgränser som gäller för 2020

I beräkningarna exkluderas:

- Rådgivarnas ersättningar summerat som heltidsgrupp
- Bolagsskatter och nettomomsbetalningar och andra punktskatter som kan kopplas till olika verksamhetsområden
- Den fn. tillfälligt reducerade arbetsgivaravgifter för pensionärer
- Ev. indirekta momsnetton som uppkommer hos underleverantörer
- Värdet av nyföretagande hos målgruppen som påbörjats före 2019 och som kvarstår som samhällsnyttig effekt i form av företag och företagande.
- Alla de ideella insatserna som sker inom NyföretagarCentrums verksamhet.

Begrepp

Input - Output

De samhällsekonomiska beräkningarna bygger på att använda sig av input-output-analys med vars hjälp man beräknar de totala effekterna i ekonomin vid en efterfrågeökning av produktion, import, direkta och indirekta skatter, sysselsättning, löner, och driftsöverskott (vinster). Följdeflekter som uppstår i olika branscher kan också följas upp. Vår beräkningsmodell bygger på denna grundprincip.

Sysselsättningseffekt

Med hjälp av input-output-data kan en övergripande bild byggas som visar i vilken utsträckning olika sektorer av näringslivet berörs av en ökad/minskad produktion i en viss industribransch. Utöver den direkta effekten på t ex sysselsättningen i branschen ger produktionsökningen också en indirekt effekt på sysselsättningen inom övriga branscher genom att den ökade produktionen leder till en ökad efterfrågan på produkter från andra branscher som ibland används som insatsvaror. Den totala sysselsättningseffekten kan vara avsevärt större än den för verksamheten direkta effekten.

För att få grepp om hur den totala sysselsättningen påverkas av ökad produktion i en viss bransch bör de direkta och indirekta effekterna på sysselsättningen summeras för samtliga branscher som påverkas. Detta kan göras med hjälp av s k inverterade input-output-matriser som utgår från några relevanta antaganden. Exempelvis antas att en ökning av efterfrågan leder till en rent proportionell ökning av produktionen utan att det föreligger några kapacitetsproblem i några branscher. Dessutom antas att samma teknologi i produktionen används och att proportionerna mellan det kapital och den arbetskraft som används inte förändras, s k linjära samband.

Produktionsökningen ger också upphov till en ökning av import, indirekta skatter, lönekostnader och driftsöverskott. Genom input-output analysen kan den totala ökningen av dessa poster beräknas. Observera att en del av effekten består av s k importläckage, vilket modellen tar hänsyn till.

Offentliga sektorns påverkan

Lönekostnaderna innefattar arbetsgivaravgifter och direkta skatter som tillsammans med ökade indirekta skatter kommer stat, region/landsting och kommun till del. Det gör det möjligt att beräkna de primära effekterna på offentliga sektorns finanser.

Därutöver har hänsyn också tagits till s k sekundära effekter. De inkluderas i den resterande delen av lönesummeökningen och leder tex. till en ökning av den disponibla inkomsten, vilken i sin tur antas bidra till ökad privat konsumtion, s k konsumtionseffekter. Det leder i sin tur till att produktionen ökar ytterligare och bidrar till ökade inkomster för stat och kommun samt att ytterligare öka den disponibla inkomsten och därmed den privata konsumtionen osv. Även denna sekundära effekt har i beräkningen inkluderats med hjälp av input-output.

På samma sätt ökar även det totala driftöverskottet (vinsten) i ekonomin till följd av den ursprungliga produktionsökningen. Här antas att en del av denna ökning av driftöverskottet används för ökade investeringar, vilket i sin tur medför behov av ytterligare produktionsökning, vilket bidrar till att indirekta skatter, löner och driftöverskott ökar ytterligare. Även dessa sekundära effekter har inkluderats i beräkningarna.

Ansvariga för modellen

Den beräkningsmodell som beskrivits ovan har utarbetats av Bengt Roström, makroekonom och senior analytiker, Martin Hedman, VD för IUC Sverige och Lars Svensson, analytiker åt IUC Sverige. Modellen överensstämmer med allmän praxis, dels när det gäller utnyttjande av input-output data, och dels när det gäller själva beräkningen av nettoeffekterna på den offentliga sektorns finanser.